

Ons nummer: 023.000471

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Vaststelling Omgevingsprogramma Wonen & Zorg
Commissie	Boarger & Mienskip, Doarp, Stêd & Omkriten
Collegebesluit d.d.	21 maart 2023
Portefeuillehouder	Michel Rietman en Marianne Poelman
Team	Ontwikkelen
Adviseur	Hans Halbesma

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

- het Omgevingsprogramma Wonen & Zorg 2023-2050 "Meer en langer thuis" vast te stellen;
- de gemeenteraad actief te informeren via bijgaande Actieve info.

Toelichting/achtergrond

Het omgevingsprogramma Wonen & Zorg

Het Omgevingsprogramma beschrijft de opgave op het gebied van Wonen & Zorg als gevolg van stelselwijzigingen in ons zorgstelsel en de fors toenemende vergrijzing. Het omgevingsprogramma is in overleg met betrokken woningcorporaties, zorginstellingen, het zorgkantoor, huurdersverenigingen en de adviesraad Sociaal domein tot stand gekomen.

Opiniërende behandeling in commissie

Op 8 februari 2023 heeft er een opiniërende commissiebijeenkomst plaatsgevonden van de gezamenlijke commissies Boarger & Mienskip en Doarps, Stêd en Omkriten. In deze bijeenkomst is een toelichting gegeven op het omgevingsprogramma en is het omgevingsprogramma verkennend besproken.

De opbrengst van de commissiebehandeling is betrokken bij de vaststelling van het omgevingsprogramma. Zo is er een prioritering in de acties per programmalijn aangegeven en zijn er 8 acties aan het omgevingsprogramma toegevoegd.

Aangedragen aanvullingen op de acties deels overgenomen

De hieronder genoemde acties 1 t/m 8 en 10 hebben wij een plaats gegeven in het vastgestelde omgevingsprogramma. De acties 9, 11 en 12 hebben wij geen plaats gegeven in het omgevingsprogramma.

Hieronder volgt per actie de argumentatie waarom die al dan niet is opgenomen in het omgevingsprogramma.

1. Uitbreiding en herstructurering niet alleen van sociale huurwoningvoorraad.

In het omgevingsprogramma stond al aangegeven dat voor nieuwbouw 1/3 in de sociale huursector dient worden gerealiseerd. We hebben deze tekst aangevuld met: "2/3 dient in andere marktsegmenten te worden gerealiseerd." (Zie actie 12 omgevingsprogramma).

Wij hebben de doelomschrijving van programmalijn aangevuld met de volgende tekst: "en welke aanpassingen moeten worden gerealiseerd om de woning geschikt te maken, mochten er mobiliteitsproblemen optreden of wanneer er een ondersteunings- en/of zorgvraag is." (Zie blz 25 omgevingsprogramma).

2. Er zijn veel koppelkansen tussen de acties. Probeer niet te veel te kiezen, maar te kijken waar acties elkaar kunnen ondersteunen en versterken.

Wij hebben in het algemene deel over de programmalijnen de tekst aangevuld met: “Tussen de programmalijnen enerzijds en tussen de acties anderzijds wordt de verbinding gezocht en koppelkansen benut. Die worden dus in samenhang benaderd,” (Zie blz 25 Omgevingsprogramma) .

3. Doorstroming bevorderen door bijvoorbeeld je lagere huur mee te kunnen nemen naar een kleinere duurdere woning en eventueel stapsgewijs verhogen.

We hebben aan programmalijn 3 de volgende actie toegevoegd: “Met de woningcorporaties worden afspraken gemaakt om de doorstroming van sociale eengezinswoningen naar (vaak duurdere) sociale geschikte huurwoningen te bevorderen. Te denken valt aan een periode van huurgewenning.” (Zie actie 7 omgevingsprogramma).

4. Zorgwoningen en andere sturen in nabijheid van reguliere woningen.

We hebben de volgende tekst aan het betreffende actiepunt toegevoegd om dit duidelijker te maken: “Bij voorkeur in bestaande woonwijken.” (Zie actie 12 omgevingsprogramma).

5. Zorgverleners toegang met een sleutel. Dit wordt nu geweigerd. Waardoor mensen met zorg graag verhuizen, is niet toegankelijk 's nachts.

Dit zien wij als een onderwerp van gesprek tussen zorginstelling en individuele cliënt. We zien geen aanleiding om hierover een actiepunt in het omgevingsprogramma op te nemen.

6. Het is van belang geschikte woningen voor iedereen te vinden. Maar hou wel rekening met de bewoners ernaast. Te vaak komen er psychiatrische patiënten of verslaafden naast mensen te wonen, wier leven daardoor onmogelijk wordt gemaakt. Hou goed rekening met huurders die naast (ex)ggz e.d. cliënten komen te wonen en ga naast hen staan.

Het gaat hier om de draagkracht en draaglast in buurten, wijken en kernen. We hebben actiepunt 3 aangevuld met de volgende tekst: “Hierbij wordt de draagkracht versus de draaglast van een buurt, wijk of kern betrokken. We streven naar een evenwichtige samentelling.” (Zie actie 3 omgevingsprogramma).

7. Pro actief vanuit de gemeente locaties identificeren en beschikbaar stellen voor particuliere zorg en wooninitiatieven (knarrenhof als voorbeeld).

We hebben een actiepunt toevoegen met de volgende tekst: “De gemeente brengt in kaart waar en hoe particulieren woon-zorg initiatieven onderdeel kunnen worden van zowel bestaande wijken als nieuwbouwgebieden.” (Zie actie 6 omgevingsprogramma).

8. Meer praten met de ouderen/kwetsbaren ipv over.

We hebben de doelomschrijving van programmalijn 2 aangevuld met de volgende tekst: “Uitgangspunt hierbij is wat de inwoners nodig hebben. Hierover gaan we het gesprek aan. Zeker ook met ouderen en kwetsbare inwoners.” (Zie blz 27 omgevingsprogramma).

9. Gebruik maken van ontmoetingsruimtes.

Het versterken van de ontmoetingsplaatsen is omschreven in de notitie Beleid Ontmoetingsplaatsen 2023-2033 (door de raad vastgesteld in december 2022). Deze notitie gaan we ook bespreken met woningcorporaties en zorginstellingen.

10. Zorg voor vervoer in de kernen moet wel aandacht krijgen.

Inwoners die afhankelijk zijn van vervoer maar niet in staat zijn om te reizen met eigen vervoer, kunnen in aanmerking komen voor een Wmo taxi pas. Hiermee kunnen zij blijven meedoen en gebruik maken van voorzieningen. In 2022 maakten ruim 2.200 65 plussers hiervan gebruik. Van deze groep waren ruim 1800 ouder dan 75 jaar. Daarnaast vinden we het belangrijk dat er ook andere vormen van vervoer mogelijk zijn, zoals b.v. collectief vervoer op initiatief van zorgaanbieders. Hiervan is er een aantal mooie voorbeelden te noemen zoals De Bloemkampbus in Bolsward, en de Belbus voor de regio's Heeg, IJlst en Blauhuis. Plaatselijk kan onderzocht worden of er ook nog aanvullingen nodig zijn. Daarom hebben wij de volgende actie toegevoegd: “er worden aanvullend collectief vrijwilligersvervoer georganiseerd indien de huidige vervoerssystemen (openbaar vervoer, Wmo taxi en vervoer georganiseerd door zorginstellingen) structureel ontoereikend zijn.” (Zie actie 17 omgevingsprogramma).

11. Wat is de rol van ziekenhuizen. Als verpleeghuizen afgeschaald worden, geeft dat druk bij ziekenhuizen.

Het huidige aantal verpleeghuisplaatsen kan gehandhaafd worden. Voor het stijgend aantal mensen dat verpleeghuiszorg nodig heeft worden nieuwe geclusterde woonvormen gerealiseerd. In onze beleving geeft dit geen extra druk bij de ziekenhuizen. Die leveren namelijk geen verpleeghuiszorg. Ziekenhuiszorg omvat medisch-specialistisch hulp en daarmee samenhangende verpleging en zorg aan patienten die zijn doorverwezen naar het ziekenhuis.

12. Waarom zelf de bouw van zorgwoningen niet oppakken mbv eigen woningbedrijf. Proactief ipv afwachten op de markt.

Binnen de daarvoor geldende rijks- en provinciale kaders stuurt de gemeente met haar visies en beleid op de verschillende woonopgaven en woonambities. Middels ruimtelijke procedures werkt de gemeente mee aan projecten die een bijdrage leveren aan de opgaven en ambities. Hiermee wordt sturing gegeven aan hetgeen woningcorporaties en marktpartijen realiseren in onze gemeente.

Omdat de opgaven niet vrijblijvend zijn worden er regionale woondeals gesloten tussen provincie en woonregio's, Worden er prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties en maken we prestatieafspraken met marktpartijen, zorgaanbieders en woningcorporaties. Afwachten is er dan niet meer bij. Als een gemeente zelf vastgoed gaat ontwikkelen brengt dat grote risico's met zich mee ten aanzien van de rollen en verantwoordelijkheden om tot de gewenste afspraken te komen. Dit nog los van de grote financiële risico's.

Bijlage(n)

Omgevingsprogramma Wonen & Zorg, vastgesteld door burgemeester en wethouders op 21 maart 2023